نگاهی بر رایانش ابری؛ مدلی که این روزها بر سر زبان‌هاست (بخش دوم)

رایانش ابری و فرصت‌ها

– حذف خدمات تعمیر و نگهداری
– افزایش امنیت
– توسعه‌پذیری خدمات
– دسترسی از هر جا (نابستگی به مکان)
– انجام خودکار بسیاری از وظایف مدیریتی
– در دسترس بودن همیشگی
– تسهیل تهیه نسخهٔ پشتیبان
– متمرکز کردن داده‌ها
– برقراری موافقت‌نامه سطح سرویس
– اقتصاد رایانش ابری (کاربران رایانش ابری می‌توانند از هزینهٔ سرمایه‌های لازم برای خرید سخت‌افزار و نرم‌افزار و خدمات دوری کنند، زیرا هزینهٔ اولیه‌ای برای خرید به آن‌ها تحمیل نمی‌شود. ازجمله مزایای اقتصادی دیگر اشتراک زمانی، زیرساختی، تجهیزاتی در ارائه منابع رایانشی و دسترسی آسان‌تر و ارزان‌تر به اطلاعات است. از طرفی به دلیل عدم نیاز به وجود فضا (مجازی و حقیقی) برای ذخیره‌سازی اطلاعات هزینه‌های آرشیو نیز در استفاده از این روش حذف می‌شود.)

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

رایانش ابری و تهدیدها

– عدم شفافیت در دسترسی (در ابر عمومی سازمان هیچ‌گونه دسترسی به مراکز داده‌های خدمات دهنده ندارد. اطلاعات سازمان از زیرساخت خدمات دهنده همان قدری است که از سوی آن شرکت در اختیار سازمان قرار داده‌شده است)
– خطر شنود و سرقت اطلاعات و تجاوز به حریم خصوصی کاربران و عدم قابلیت اطمینان کامل
– اختلافات حقوقی و قانونی: ذخیره اطلاعات در مراکز داده‌هایی که در خاک کشور دیگری قرار دارند میتواند در اختلافات حقوقی برای سازمان مشکلساز شود.
– وابستگی به خدمات دهنده: در ابر عمومی، سازمان و کاربران کاملاً وابسته به شرکت خدمات دهنده هستند و اگر به هر

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

دلیل این شرکت از ارائه خدمات سر باز زند، بسته به داده‌های ذخیره‌شده ممکن است سازمان با مشکلات جدی روبهرو شود.

– محبوس شدن توسط ارائه‌دهندگان و استانداردها

نظر به مزایا و معایب رایانش ابری در سال ۲۰۱۰، دفتر مدیریت و بودجه آمریکا (Office and Management of Budget)، امنیت شاخصه سه بودن فراهم صورت در تا کرد ملزم را کشور این دولتی نهادهای و سازمانها، و اطمینان هزینه پایین بهجای راهاندازی مراکز دادههای گرانقیمت از فناوریهای رایانش ابری بهره بگیرند.

نمونه‌های رایج رایانش ابری (در جهان)

درواقع بیشتر سرویس‌های گوگل مصادیق رایانش ابری هستند:Gmail, Calendar Google, Reader Google, درایو وان سرویس با مایکروسافت .Google Voice,Apple iCloud[1]، گوگل با سرویس گوگل درایو[2] ، آمازون با کلود درایو[3]، اپل با آی کلود[4]از نمونه‌های رایانش ابری هستند. در این بازار از قدیمی‌ترین رقبا دراپ باکس[5]را می‌توان نام برد.

نمونه‌های رایج رایانش ابری (در ایران)

– مرکز داده تبیان

– مرکز تحقیقات رایانش ابری دانشگاه صنعتی امیرکبیر

– مرکز رایانش ابری پارس‌پک

– شرکت ایران فاوا (گسترش خدمات رایانش ابری را در دو سطح فراگیر و محدود بر عهده دارد)

کتابخانه ابری[6]

قطعاً هر تغییر اساسی که در فناوری‌ها و مدل‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات حاصل شود موردتوجه رشته قرار خواهد داشت. در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ رایانش ابری موردتوجه کتابداران قرار گرفت.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

کاربرد مدل‌های مبتنی بر ابر در کتابداری

– خدمات راه دور کتابخانه‌ها (خدمات تحویل مدرک)
– ساده‌تر شدن مدیریت اطلاعات شخصی و غیرشخصی
– امکان بازبینی منابع و اطلاعات برای کتابدار در هر مکان
– همکاری کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در پروژه‌ها
– ارائهٔ خدمات یکپارچه به‌جای کار جزیره‌ای
– پاسخگویی سریع‌تر کتابدار به کاربر از طریق سنجش و به‌روز کردن سیستم‌های اطلاعاتی
– تهیهٔ نسخهٔ پشتیبان با دقت و سرعت بالاتر
– استفاده از خدمات و ویژگی‌های آرشیو ابری
– میزبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری کتابخانه‌ها

مدل کتابخانهٔ ابری

کتابخانهٔ ابری کتابخانه ایست که نه‌تنها از مدل رایانش ابری جهت ارائهٔ خدمات بهتر بهره می‌برد بلکه از نقطهٔ آغاز بر اساس این مدل طراحی می‌شود. در این صورت یک کتابخانه نه‌تنها کتابخانه‌ای با خدمات پشتیبانی شده از ابر بلکه یک «کتابخانهٔ ابری» است. در این مدل کتابخانه به‌عنوان واسطهٔ میان ارائه‌دهندگان خدمات ابری و مشتریان عمل‌نکرده بلکه خود نوعی ابر محسوب می‌شود. کتابخانه رأساً به عنوان ارائه‌دهندهٔ خدمات ابری و مدیر ابر مطرح می‌شود.
مدل کتابخانه ابری پیوندی به معنای پیوند میان کتابخانهٔ ابری با کتابخانه‌های ابری دیگر و سایر ابرها است. یکی از مهم‌ترین دلایل ایجاد و شکل‌گیری کتابخانه‌های ابری هم‌افزایی ناشی از اشتراک منابع و سایر اشکال همکاری‌های بین کتابخانه‌ای است.

مباحث و ارکان مطرح در کتابخانهٔ ابری مدیریت کتابخانهٔ ابری، مجموعه‌سازی کتابخانهٔ ابری، حق مولف و کتابخانهٔ ابری، منابع انسانی در کتابخانهٔ ابری و سازماندهی در کتابخانهٔ ابری هستند.

پانویس ها:

1. One Drive
2. Google Drive
3. Cloud Drive
4. I Cloud
5. DropBox
6. cloud Library

منابع:

– یعقوبی، نورمحمد. جعفری، حمیدرضا و شکوهی، جواد. «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل ریسک رایانش ابری در سازمان

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

های دولتی». فناوری اطلاعات. آذر ۱۳۹۳/
– محتسبی، حسین. «چالشهای جایگزینی بسترهای سنتی با فناوریهای مدرن؛ فناوری رایانش ابری؛ مزایا و معایب». : http://www.donya-e-eqtesad.com/news/834386/#ixzz3n8CGzqfa
– حسن پور، مهدی. شاه بهرامی، اسدا. «آرشیو ابری؛ خدمتی نو در مدیریت اسناد رقمی». فصلنامهٔ گنجینهٔ اسناد. مرداد ۱۳۹۳/
– قبادپور، وفا. نقشینه، نادر. ثابت پور، افسون. «از رایانش ابری تا کتابخانه ابری: ارائه پیشنهاد طراحی کتابخانه با الگوی رایانش ابری». فصلنامهٔ علمی پژوهشی پردازش و مدیریت اطلاعات.تیر ۱۳۹۳/
– خانقاهی، نیلوفر. «امنیت رایانش ابری». هما (هوش مصنوعی و ابزار دقیق).شماره ۴۸ (سال هشتم).
– نقدی سده، مهدی. آل شیخ، علی اصغر. «پیاده‌سازی و ارزیابی یک سامانه مکانی تحت وب بر اساس فناوری رایانش ابری». نشریهٔ علمی پژوهشی علوم و فنون نقشه‌برداری. اردیبهشت ۱۳۹۲/
– مرکز اطلاع‌رسانی فناوری اطلاعات. «گزارش امنیت رایانش ابری ۲۰۱۴». کتاب مرجع امنیت. دی ۱۳۹۳/
– دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی، گروه مطالعات راهبردی. «رایانش ابری و تأثیر آن در موضوع تولید محتوا در ایران». مرکز توسعهٔ فناوری اطلاعات و رسانه های دیجیتال. شهریور ۱۳۹۲/

نویسنده: معصومه انصاری

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	معصومه انصاری
عنوان مقاله:	نگاهی بر رایانش ابری؛ مدلی که این روزها بر سر زبان‌هاست (بخش دوم)
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitbdr 2.0)
دوره مجله(Vol):	
شماره مجله(Issue):	
سال(Year):	۱۳۹۴
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/2150

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.